

دانشگاه الزهراء (س)

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی

پایان نامه

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

رشته مدیریت آموزشی

عنوان

نقش مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری در کاربردی کردن علوم انسانی

استاد راهنما

دکتر هدی سادات محسنی

استاد مشاور

دکتر پروین احمدی

دانشجو

ملیکا کیاشمشکی

بهمن ۹۶

کلیه دستاوردهای این پژوهش متعلق به دانشگاه الزهراء (س) است.

پس خدای را که هر چه دلام از دوست به امید آنکه توفیق یابم بز خدمت به خلق او نکوشم.

تقدیم به پدر و مادرم:

خدای را بی شاکرم که از روز کرم، پدر و مادر فدای کار نسیم ساخته تا در سایه درخت پر بار وجودش،

بیسایم و از ریشه نسیم، شاخو برگ کیرم و از سایه وجودش، در راه کسب علم و دانش تلاش نمایم. والدینی که

بودنش، تاج و فخار است بر سرم و نامش، دلیلی است بر بودنم، چرا که اینم دو وجود، پس از

پروردگار، مایه رحمتی ام بوده اند، دستم را که رفتند و راه رفتنم را در اینم و از زندگی پر فرزند و شیب

آموختند.

تقدیم به همسرم:

به پاس قدر دانی از قلبی لکنده از عشق و معرفت که محیطی سرشار از سلامت و امنیت و آرامش و

آسایش بر لای منم فراهم آورده است.

تقدیم به خوالهرم: به پاس محبت با ربی درینش که هرگز فروکش نمی کند.

تقدیر و تشکر:

شکر خداوند متعال را به جا آورده که توفیق نصیب منسکر در تالیس پاپا، نامه را به پاپا، برسانم.

با سپاس از استاد بزرگوار، سرکار خانم دکتر هدیر سادات محسنی، استاد محترم را به خانم دکتر پروین

احمدی و خانم ماریا قربانیا که با راهنمایی و گفته‌های بلند، صحیفه منسکر را علم پرور نمودند و راهنما و راهنما را

نگارنده در تمام و کمال پاپا، نامه بوده اند.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی " نقش مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری در کاربردی کردن علوم انسانی " انجام شد. این پژوهش از نظر نوع داده‌های جمع آوری شده کمی-کیفی است. به جهت شیوه گردآوری داده‌ها از روش تحقیق توصیفی-اکتشافی استفاده شد و در بخش کیفی بر اساس اسناد بالادستی (برنامه‌های توسعه اول تا ششم بعد از انقلاب اسلامی، سند چشم انداز ۱۴۰۴، نقشه جامع علمی کشور، سیاست‌های کلی نظام رشد و توسعه علمی و تحقیقاتی کشور در بخش آموزش عالی، سیاست‌های کلی علم و فناوری) به شناسایی عوامل موثر بر سیاست گذاری موجود در حوزه علم و فناوری پرداخته شد و از روش تحلیل تماتیک کدهای مورد نظر استخراج گردید و در بخش کمی، از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد و عوامل پیشبرنده و عوامل بازدارنده موجود در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری مورد بررسی قرار گرفت. با عنایت به اینکه این پژوهش از لحاظ ماهیت کاربردی، از نظر نوع کمی و کیفی (آمیخته) و لذا روش تحلیل محتوای کیفی - کمی استفاده شده است. جامعه آماری پژوهش در بخش کیفی، اسناد بالادستی در حوزه علم و فناوری است و در بخش کمی از مدیران و معاونان مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری دانشگاه‌های شهر تهران هستند، تعداد کل مدیران ۱۳ نفر (۴ مدیر در پارک علم و فناوری و ۹ مدیر در مرکز رشد) و تعداد کل معاونان ۴ نفر (۲ معاون در پارک علم و فناوری و ۲ معاون در مرکز رشد) بوده است. و یافته‌های به دست آمده مهمترین عوامل پیشبرنده را ۱- عوامل انگیزش درونی و بیرونی ۲- مدیریت و رهبری اثربخش سازمانی ۳- خلق دانش شناسایی کرد و مهمترین عوامل بازدارنده نیز ۱- فقدان برنامه ریزی نظام مند و دقیق برای صنعت و دانشگاه ۲- مدرک گرایی ۳- عدم بستر سازی فرهنگی شناسایی کرد.

واژه‌های کلیدی: مراکز رشد، پارک‌های علم و فناوری، علوم انسانی، کاربردی کردن

فهرست مطالب

فصل اول : کلیات پژوهش

مقدمه	۱
بیان مسئله	۲
اهمیت و ضرورت پژوهش	۴
اهداف پژوهش	۶
سوال‌های پژوهش	۷
تعریف اصطلاح‌های پژوهش	۷

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش

دانش و سیر تکامل آن	۱۱
جایگاه فرایند تبدیل دانش به فناوری	۱۴
طبقه بندی فناوری	۱۸
ویژگی‌های فناوری نرم	۲۰
فرایند تبدیل دانش به فناوری از منظر سه نهاد دولت، دانشگاه و صنعت	۲۵
بهبود روابط متقابل دولت، دانشگاه و جامعه	۳۱
تجاری سازی دانش	۳۲
مفهوم و مبانی مراکز رشد	۳۵
مفهوم و مبانی پارک‌های علم و فناوری	۳۶
روند تکاملی پارک‌ها و مراکز رشد علم و فناوری	۳۷

۳۹.....	اهمیت مراکز رشد
۴۰.....	اهداف مراکز رشد
۴۱.....	انواع مراکز رشد
۴۲.....	عوامل شکل‌گیری پارک‌های علم و فناوری
۴۴.....	ضرورت ایجاد پارک‌های علم و فناوری و کاربرد آنها
۴۵.....	ضرورت وجود فعالیت مراکز رشد
۴۸.....	تجاری‌سازی دانش و تکنولوژی دانشگاه‌ها از طریق مرکز رشد
۴۹.....	جایگاه و نقش پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد و تجاری‌سازی نتایج پژوهش
۵۲.....	برنامه توسعه
۵۳.....	جایگاه علم و فناوری در برنامه‌های توسعه
۵۷.....	نهادها و گروه‌های هدف در اسناد توسعه
۵۹.....	تعریف علوم انسانی
۶۰.....	کاربردی‌سازی علوم انسانی
۶۰.....	روش‌شناسی و نظام‌های پارادایمی
۶۲.....	چگونگی تولید دانش در حوزه علوم انسانی
۶۳.....	جایگاه نامناسب علوم انسانی در مراکز رشد
۶۵.....	پیشینه پژوهش
۶۷.....	جمع‌بندی و چارچوب مفهومی

فصل سوم: روش شناسی پژوهش

- روش پژوهش ۷۲
- جامعه و نمونه آماری ۷۲
- روش‌ها و ابزارهای گردآوری داده‌ها ۷۴
- روایی و پایایی ۷۴
- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها ۷۵

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش

- بررسی یافته‌ها ۷۶
- بررسی داده‌های کیفی ۷۶
- بررسی داده‌های کمی ۸۰

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

- جمع‌بندی ۹۳
- بحث و تفسیر نتایج ۹۳
- پیشنهاد‌های کاربردی ۱۰۴
- پیشنهاد‌های پژوهشی ۱۰۵
- محدودیت‌های پژوهش ۱۰۵
- منابع و ماخذ ۱۰۶

فهرست جدول‌ها

- جدول ۳-۱ جمعیت شناختی شرکت کنندگان پژوهش..... ۷۳
- جدول ۴-۱ مقایسه ساختار برنامه های توسعه در حوزه فناوری..... ۷۷
- جدول ۴-۲ تقسیم بندی محتوای اسناد(موارد مرتبط با علم و فناوری)..... ۷۸
- جدول ۴-۳ شاخص‌های توصیفی گروه بر حسب جنسیت..... ۸۰
- جدول ۴-۴ شاخص‌های توصیفی گروه بر حسب مدرک تحصیلی..... ۸۱
- جدول ۴-۵ شاخص‌های توصیفی گروه بر حسب سابقه خدمت..... ۸۲
- جدول ۴-۶ شاخص‌های توصیفی گروه بر حسب محل خدمت..... ۸۳
- جدول ۴-۷. شاخص‌های توصیفی ابعاد مختلف عوامل پیشبرنده در کاربردی کردن علوم انسانی..... ۸۴
- جدول ۴-۸ شاخص‌های توصیفی ابعاد مختلف عوامل بازدارنده در کاربردی کردن علوم انسانی..... ۸۴
- جدول ۴-۹ آمار توصیفی برای عوامل پیشبرنده در کاربردی کردن علوم انسانی توسط مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری ۸۵
- جدول ۴-۱۰ آزمون تی تک متغیره برای عوامل پیشبرنده در کاربردی کردن علوم انسانی توسط مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری ۸۶
- جدول ۴-۱۱ رتبه بندی عوامل پیشبرنده با استفاده از آزمون فریدمن..... ۸۷
- جدول ۴-۱۲ آمار توصیفی برای عوامل بازدارنده در کاربردی کردن علوم انسانی توسط مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری ۸۸
- جدول ۴-۱۳ آزمون تی تک متغیره برای عوامل بازدارنده در کاربردی کردن علوم انسانی توسط مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری ۹۰

جدول ۴-۱۴ رتبه بندی عوامل بازدارنده با استفاده از آزمون فریدمن ۹۱

فهرست شکل‌ها

شکل ۲-۱ اهداف و بازیگران در یک نظام ساده علم، فناوری و نوآوری ۵۳

شکل ۲-۲ چارچوب نظری پژوهش ۶۹

شکل ۵-۱ نمایی کلی از نقش مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری در کاربردی کردن

علوم انسانی ۱۰۳

فهرست نمودارها

نمودار ۱-۲ سیر تکاملی انواع دانشگاه‌ها ۲۷

نمودار ۴-۳ شاخص‌های توصیفی گروه‌بر حسب جنسیت ۸۰

نمودار ۴-۴ شاخص‌های توصیفی گروه بر حسب مدرک تحصیلی ۸۱

نمودار ۴-۵ شاخص‌های توصیفی گروه بر حسب سابقه خدمت ۸۲

نمودار ۴-۶ شاخص‌های توصیفی گروه بر حسب محل خدمت ۸۳

فصل اول

کلیات پژوهش

۱-۱- مقدمه

نگاهی به تاریخچه دانشگاه‌ها و سیر تحولات نظام‌های آموزش عالی نشان دهنده این موضوع است که دانشگاه‌ها و سیستم آموزش عالی همچون سایر بخش‌های جامعه همراه با روند تغییرات در جوامع بشری دگرگونی‌هایی در نقش و کارکردهای خود داشته‌اند و در تلاش بوده‌اند خود را با الزامات نقشهای جدید سازگار کنند (ناگی و راب^۱، ۲۰۰۷). امروزه دانشگاه‌ها، از طریق تحقیقات کاربردی و بنیادی، مرزهای دانش را در تمام زمینه‌ها توسعه داده است (آقاجانی و همکاران، ۱۳۸۸). بی شک یکی از مهم‌ترین موضوعات در جهت توسعه کیفی دانشگاه موضوع پژوهش و کاربردی کردن این پژوهش‌ها است (دانشمند شیرازی و همکاران، ۱۳۸۹). که بستر این امر در دانشگاه‌ها توسط مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری آماده شده است و این نهادها در بخش کاربردی سازی به دنبال انجام پژوهش‌هایی بودند که نیازهای اجتماعیشان را از طریق دانش علمی برطرف کنند (ابلسون^۲، ۱۹۶۷). اما این امر در حوزه ای از دانش که شامل علوم انسانی بوده است به لحاظ کیفی و کاربردی در سطح پایین تری نسبت به حوزه پزشکی و فنی مهندسی قرار گرفته است. لذا این پژوهش به تبیین نقش مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری در کاربردی کردن علوم انسانی می‌پردازد.

¹ Nagy, J. Robb, A

² Abelson

۲-۱- بیان مسأله

تحولات و دگرگونی‌های جهانی، دانشگاه‌ها و نقش آن‌ها را تحت تاثیر قرار داده است. با تغییر شرایط حاکم بر جهان؛ نگرش‌ها نسبت به دانشگاه نیز تغییر کرده است. به طوری که دانشگاه‌ها علاوه بر آموزش و پژوهش، به ایفای نقش در جهت ماموریت جدید، مشارکت در توسعه اقتصادی جامعه می‌پردازند. لزوم وجود این ماموریت جدید، هنگامی احساس شد که نبود ساز و کار مناسبی برای انتقال نتایج علمی تحقیقات دانشگاهی به صنعت به عنوان مشکل به شمار رفت (اتزکوویتز^۱، ۲۰۰۰) و به همین دلیل در اواخر قرن بیستم، مبحث جدیدی در ادبیات اقتصاد توسعه تحت عنوان اقتصاد دانش بنیان شکل گرفت. در دو دهه‌ی اخیر تاکید بر تدوین سیاست و برنامه ریزی جهت توسعه علم و فناوری در ایران را می‌توان در سخنان مسئولان و اسناد بالادستی کشور به خوبی مشاهده نمود. در این اسناد در اقتصاد دانش محور، حیطه‌های علم؛ فناوری؛ نوآوری و کارآفرینی به عنوان عوامل موثر در رشد اقتصادی کشورها محسوب می‌شوند. کشورهای دارای اقتصاد پویا متقابلاً دانشگاه‌های قوی دارند که با دولت، صنعت و تجارت ارتباط و هماهنگی همه جانبه دارند و از تداخل و مشارکت، سه نهاد؛ دولت، دانشگاه و صنعت، شبکه و سازمان‌های جدیدی، تحت عنوان سازمان‌های چندگانه در قالب پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد به وجود آمده‌اند (اتزکوویتز، ۲۰۰۲). تحقیقات نشان می‌دهد، پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد در حوزه‌هایی از دانش مانند، علوم پایه شاهد رشد کمی و کیفی خوبی بوده است اما در خصوص رابطه میان علم و عمل در حوزه علوم انسانی در جایگاه عقب تری قرار گرفته است. همچنین همکاری‌های دو جانبه که اغلب پای دولت و یا صنعت در میان است در حوزه‌های پزشکی، فنی- مهندسی و شیمی برجسته ترند اما در حوزه- های مربوط به علوم انسانی همکاری قابل توجهی مشاهده نمی‌شود (حاتمی، نقشینه، ۱۳۹۳).

¹Etzkowitz

و همین امر سبب شده دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور به خصوص در حوزه علوم انسانی در راستای انجام رسالت‌ها و وظایف خود همواره با مشکلاتی دست به گریبان بوده است که تداوم آن‌ها، کاهش منزلت علمی و پژوهشی این نظام مهم را در پی داشته است. بر اساس بررسی‌های اخیر مرکز علم سنجی کشور علیرغم حرکت رو به جلوی محققان کشور در تولید علم، هنوز جایگاه کشور از نظر فعالیت‌های علمی و پژوهشی و سهم آن در تولید دانش بشری، مطلوب ارزیابی نمی‌شود. در واقع نتایج مطالعات نشان دهنده ضعف عمومی فعالیت‌های پژوهشی علوم انسانی مراکز دانشگاهی کشور در مقایسه با جوامع پیشرفته است (عزیزی، ۱۳۹۲). فقر تولید علم در کشور، یک مشکل تاریخی، سیاسی، فرهنگی و روانشناختی است (سبحانی نژاد و افشار، ۱۳۸۸). مطالعات گویای آن است که حداقل سهم مورد انتظار ایران در پژوهش و تولید علم یک درصد است. ولی کماکان، سهم پژوهش و تولید علم در حوزه علوم انسانی بسیار ناچیز است و این در حالی است که علوم انسانی شاخه‌ای از دانش بشری است که مطالعات و تاملات انسان را در درباره خودش از زوایای گوناگون در برمی‌گیرد (صبوری، ۱۳۸۷). علوم انسانی دانش تولید شده را در میان مخاطبان منتشر و اشاعه می‌دهد و در راستای کاربردی‌سازی یافته‌های خود با برنامه و متعهدانه عمل میکند. لذا شایسته است با کوشش‌های عالمانه به پژوهش نافذ و کارا در حوزه‌ی علوم انسانی پرداخته شود و پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد به عنوان متولیان امر کاربردی‌سازی علم، اهتمامی ویژه به این حوزه داشته باشند. نتایج تحقیقات کمیته شناسایی موانع تحقیق و نوآوری در ایران پس از بررسی ۱۰ ساله کلیه مقالات، کتب و منابع اطلاعاتی منتشر شده در کشور، هفت عامل موانع مربوط به مدیریت، سیاست‌گذاری و نظام تحقیقاتی، موانع مربوط به فرهنگ تحقیق، موانع مربوط به محققان، موانع مربوط به فضای استاندارد علمی و تحقیقاتی، موانع مربوط به قوانین و مقررات پژوهشی، موانع مربوط به بودجه و امکانات تحقیق و موانع مربوط به بکارگیری نتایج تحقیق را مانع پژوهش و

تحقیق در ایران معرفی کردند) کمیته شناسایی موانع تحقیق و نوآوری، ۱۳۸۲). در همین رابطه اظهارات کاتنهاوس^۱ (۲۰۰۰) مبین آن است که افزایش حمایت‌های مالی و اقتصادی از پژوهش به ویژه در حیطه علوم انسانی می‌تواند راهگشای پژوهشگران بوده و علاقه آن‌ها را به تحقیق افزایش دهد. پژوهش دیگری در رابطه با همین عنوان "راه‌های تقویت انگیزش و علایق پژوهشی در بین استادان دانشگاه آزاد اسلامی" از سوی محمدیان ساروی، ۱۳۸۵ انجام شد و به این نتیجه رسید که عوامل فرهنگی و اجتماعی مانند ارزش گذاری و بها دادن به محققان و ارتقا فرهنگ تحقیق و عوامل اقتصادی مانند حمایت مالی و در نظر گرفتن تسهیلات و اعتبارات لازم در توسعه پژوهش تاثیر دارد. مزید بر موارد فوق، نتایج به دست آمده از تحقیق پاریاد و همکاران (۱۳۸۲)، نقش مقررات مالی دست و پاگیر و نظام اداری و بروکراسی حاکم بر آن را بر مشارکت افراد در فعالیت های علمی و پژوهشی تاکید کرده است. از طرف دیگر نارسایی اطلاعات و ارتباط رسانی معطل عمده‌ای در موسسات پژوهشی است. با توجه به اهمیت نقش مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری در کاربردی کردن علوم انسانی و کم رنگ بودن آن در بافت جامعه ایران و ناکافی بودن پژوهش‌های انجام شده در این زمینه، پژوهش حاضر درصدد است تا به تبیین عوامل پیش رونده و موانع موجود در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری در کاربردی کردن علوم انسانی بپردازد.

۳-۱- اهمیت و ضرورت پژوهش

امروزه در عرصه نوین جهانی، اساس ثروت و اقتدار کشورها مبتنی بر دانش است. در سند چشم انداز و قانون برنامه چهارم و پنجم و ششم توسعه نظام جمهوری اسلامی نیز دانش بنیانی، زیر بنا فرض شده است. پارک‌های علم و فناوری به عنوان یکی از نهادهای اجتماعی و حلقه ای از زنجیره توسعه اقتصادی با هدف افزایش نوآوری فناورانه، توسعه اقتصادی و اشتغال

^۱Catenhusen

زایی متخصصان و صاحب نظران اندیشه به وجود آمده است (کریمیان، ۱۳۹۰). دانشگاه‌ها که یکی از گسترده‌ترین نهادهای اجتماعی رسمی هستند، دارای زمینه‌های بسیار مناسبی جهت رشد و توسعه بنگاه‌های دانش و فناوری و کاربردی سازی علوم بالاخص علوم انسانی می‌باشد. شواهد حاکی از آن است که مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری در تحقق رسالت خود در حوزه دانش نرم (علوم انسانی) چندان موفق عمل نکرده است. بنابراین پژوهش حاضر از دو جنبه تئوریک و کاربردی حائز اهمیت است:

از بعد تئوریک می‌توان به این موارد اشاره نمود: بر اساس سند چشم انداز ۲۰ ساله، جمهوری اسلامی در سال ۱۴۰۴، ایران بایستی به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه برسد. برای دستیابی به این هدف، عملکرد همه بخش‌های حوزه علم و فناوری از جمله مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری باید به طور مستمر مورد بررسی و مطالعه قرار گیرد (مهدوی، بیاتی و راستی برزکی، ۱۳۸۷). هدف مذکور در صورتی تحقق می‌یابد که دانشگاه - حوزه علم و فناوری - قادر باشد که با صنعت و دولت تعاملات متقابل و اثربخشی را پی ریزی نماید اما مطالعات نشان می‌دهد با صرف هزینه‌های قابل توجهی که انجام شده است، هنوز نتوانسته‌ایم به سطح قابل قبولی از دستاوردهای مطلوب در حوزه‌هایی از دانش، نظیر دانش نرم (علوم انسانی) دست یابیم و از ظهور پارک‌ها و مراکز رشد در ایران مدت چندانی نمی‌گذرد و به همین دلیل، مطالعات خاص موردی در این زمینه در ایران بسیار اندک و عمده مقالات منتشر شده نیز بررسی ادبیات و نقل تجربه‌های سایر کشورهاست.

از لحاظ بعد کاربردی می‌توان به این موارد اشاره نمود: مطالعات انجام شده نشان می‌دهد که ایجاد مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری در سال‌های اخیر موجب گسترش فرهنگ تحقیق و توسعه و رشد و توسعه، تکنولوژیکی اقتصادی کشورهای توسعه یافته و برخی کشورهای در حال توسعه شده است. بنابراین ایجاد مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری به صورت یک

الزام در امر توسعه است و مطالعه تطبیقی تجارب کشورهای مختلف جهان در تقویت، توسعه و مدیریت صحیح پارکهای علم و فناوری در کشور، به منظور گسترش تحقیقات کاربردی و توسعه تکنولوژیکی و اقتصادی مفید خواهد بود. و بهره مندی کشورهای توسعه یافته از یافته- های علوم انسانی در خور توجه است. لذا از ویژگیهای منحصر به فرد این پژوهش این است که بین دوحوزه ی ، مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری (با رویکرد عملی) و علوم انسانی (با رویکرد نظری) ارتباط حاصل نماید.

بنابراین نتایج پژوهش حاضر می تواند، با بررسی چالشهای موجود در خصوص مغفول ماندن علوم انسانی در مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری پلی برای اقدام و عمل مناسب در این زمینه فراهم سازد. لکن تاکنون کمتر پژوهشی به این مهم پرداخته است.

۴-۱- اهداف پژوهش

۴-۱-۱- هدف کلی :

شناسایی نقش مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری در کاربردی کردن علوم انسانی

۴-۱-۲- اهداف جزئی :

- تبیین سیاست گذاریهای موجود در حوزه علم و فناوری از طریق تحلیل اسناد بالادستی
- تبیین عوامل پیشبرنده در کاربردی کردن علوم انسانی توسط مراکز رشد و پارکهای علم و فناوری
- تبیین عوامل بازدارنده موجود در مراکز رشد و پارک های علم و فناوری در کاربردی کردن علوم انسانی
- تبیین دیدگاه مدیران مراکز رشد و مدیران پارکهای علم و فناوری در کاربردی کردن علوم انسانی

۵-۱- سوال های پژوهش

۵-۱-۱- سوال اصلی:

آیا مراکز رشد و پارک های علم و فناوری در کاربردی کردن علوم انسانی نقش دارند؟

۵-۱-۲- سوالات فرعی:

- آیا میان شیوه سیاست گذاری های انجام شده با پیامدهای حوزه ی علم و فناوری ارتباط معناداری وجود دارد؟

- عوامل پیش برنده موجود در مراکز رشد و پارک های علم و فناوری در کاربردی کردن علوم انسانی کدام اند؟

- عوامل بازدارنده موجود در مراکز رشد و پارک های علم و فناوری در کاربردی کردن علوم انسانی کدام اند؟

- آیا دیدگاه مدیران مراکز رشد و مدیران پارک های علم و فناوری در کاربردی کردن علوم انسانی متفاوت است؟

۶-۱- تعریف اصطلاح های پژوهش

۶-۱-۱- تعاریف مفهومی

مراکز رشد: مراکز رشد، محیط های حفاظت شده ای هستند که شرکت های کوچک از طریق آن ها می توانند به منابع دست پیدا کنند، دانش را به اشتراک بگذارند و شبکه های همکاری با سایر کارآفرینان ایجاد کنند (مارلو و ماکادام^۱، ۲۰۰۸).

پارک های علم و فناوری: سازمانی است که به وسیله متخصصان حرفه ای اداره می شود و هدف اصلی آن افزایش ثروت جامعه از طریق تشویق و ارتقاء فرهنگ نوآوری و افزایش

^۱Marlow &Macadam

توان رقابت در میان شرکت‌ها و مؤسساتی است که متکی بر علم و دانش در محیط پارک فعالیت می‌کنند (وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ۱۳۸۹).

کاربردی کردن علم: رابرت دال، کاربردی کردن علم را اینگونه تعریف می‌کند: "علمی که غایت عملی خاص داشته باشد و یافته‌های آن بتواند به طور مستقیم و در عمل مثمر ثمر واقع شود (دال و بریکنر^۱، ۱۳۹۲).

علوم انسانی: ژولین فروند در تعریف علوم انسانی می‌نویسد: "علوم انسانی به معارفی اطلاق می‌شود که موضوع تحقیق آن‌ها فعالیت‌های مختلف بشر است، یعنی فعالیت‌هایی که متضمن روابط افراد بشر با یکدیگر و روابط این افراد با اشیا و نیز آثار و نهادهای و مناسبات ناشی از اینهاست" (فروند^۲، ۱۳۸۵).

۲-۶-۱- تعاریف عملیاتی

مراکز رشد: منظور از مراکز رشد در این پژوهش، کلیه مراکز رشد دانشگاهی شهر تهران وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است که به حمایت از کارآفرینان یا شرکت‌های کارآفرین می‌پردازد. مراکز رشد مورد مطالعه این پژوهش شامل: (۱) مرکز رشد دانشگاه الزهرا (۲) مرکز رشد دانشگاه تهران (۳) مرکز رشد دانشگاه علامه (۴) مرکز رشد دانشگاه شهید بهشتی (۵) مرکز رشد دانشگاه تربیت مدرس (۶) مرکز رشد دانشگاه امام حسین (ع) (۷) مرکز رشد دانشگاه علم و صنعت (۸) مرکز رشد دانشگاه خواجه نصیر (۹) مرکز رشد دانشگاه شاهد می‌باشد.

پارک‌های علم و فناوری: منظور از پارک‌های علم و فناوری در این مطالعه، کلیه پارک‌های علمی، تحقیقاتی و فناوری دانشگاهی شهر تهران وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

¹ Dull & Brinks

² Frond